

NIŠTA NIJE NEMOGUĆE

„INTERVJU“ VODILA: Tanja Brajša
FOTO: Jasna Glavaš

Povodom 70. godišnjice smrti jednog od najvećih znanstvenika i izumitelja svih vremena, neshvaćenog među svojim suvremenicima, ali i u današnje vrijeme, donosimo kratak „intervju“ s Nikolom Teslom, sastavljen na osebujan način, upravo kakav je bio i on sam.

KAKO BISTE OPISALI SVOJ ŽIVOT?

- Vodio sam poprilično samotnan život, prepun stalnog koncentriranog razmišljanja i dubokih meditacija. Stoga je prirodno da sam nadošao na velik broj zamisli. Pitanje je hoće li moje fizičke snage dostajati da bih ih izveo i predao svijetu...

KOJE SVOJE OTKRIĆE NAJVIŠE CIJENITE?

- To zavisi od gledišta. Ne samo neki tehničari, usko specijalizirani, nego i veći broj cjepidlaka i kratkovidnih osoba reklo je, ako se izuzme indukcijski motor, da sam dao svijetu malo toga za praktičnu upotrebu. Ovo je teška greška. Nova se ideja ne može suditi po trenutnim rezultatima. Moj izmjenični sistem prijenosa energije došao je u psihološkom momentu kao dalekovidan odgovor mnogim ključnim industrijskim pitanjima pa ipak je postojao određeni otpor i nesuglasice koje su se izgledale kao i obično čim se komercijalizacija više nije mogla dogoditi.

PO VAMA, NA KOJE NAČINE ČOVJEČANSTVO MOŽE NAPREDOVATI?

- Tri su načina kojima bi se mogla uvećati energija koja će biti odlučujuća za napredak čovječanstva. Prvo, bilo bi potrebno unaprijediti uvjete za život, zdravlje itd. Drugo, suzbijati one intelektualne sile koje sprječavaju napredak

kao što su neznanje, ludilo i religiozni fanatizam. I treće, obuzdati univerzalne izvore energije kao što su sunce, ocean, vjetrovi i plime.

A ŠTO JE S KOMUNIKACIJOM MEĐU LJUDIMA, KAKO ĆE TO IZGLEDATI U BUDUĆNOSTI?

- To je predivna stvar. Jednog će se dana, kad poprmi svoje puno značenje, bežični prijenos sručiti na čovječanstvo poput uragana. Jednog će dana postojati, recimo, šest velikih bežičnih telefonskih postaja u svjetskom sustavu, koje će povezivati sve stanovnike Zemlje, i to ne samo glasom, nego i slikom sugovornika.

I NA KRAJU, ŠTO JE S INOVACIJAMA?

- Čovječanstvo nije još dovoljno uznapredovalo da bi dobrovoljno prepustilo vodstvo "strastvenom istraživačkom osjećaju izumitelja". No, možda je i bolje da se u današnjem svijetu revolucionarna zamisao ili izum, umjesto da se štiti i podupire, onemogućava i zlostavlja dok je još u razvoju - što zbog potreba za financijskim sredstvima, sebičnih interesa, cjepidlačenja, gluposti ili pak neznanja, da se napada i guši, da se podvrgava sudskim sporovima i drugim nevoljama, jednako kao i sukobima oko njezine isplativosti. Tako mi dolazimo do svog svjetla. Tako je i sve što je bilo veliko u prošlosti bilo ismijavano, osuđivano, osporavano, potiskivano da bi nakon te bitke iznova niklo još snažnije, još trijumfalnije.

Izvori:

Tesla - čovjek izvan vremena, Margaret Cheney, planetopija, Zagreb 2006.
Moji pronalasci - My inventions, Nikola Tesla, Školska knjiga, Zagreb 1977.
Nikola Tesla Genij elektrotehnike, Arthur J. Beckhard, Kigen, Zagreb 2005.